

dirijează, aceasta pare să emane direct din fibra genetică aș spune, a lui Horia Andreescu - atât de firesc se produce transferul de stimuli de la sunet la gestică și la orchestrant.

Concertul nr. 2 pentru violoncel și orchestră de Haydn a avut-o ca solistă pe tânăra de numai 20 de ani, Alina Holender. Apariție gracilă, cu un aer vădit de timiditate - deși aparițiile ei în public datează de la vârsta adolescenței, când obține și primul loc la Concursul „Prima la Musica” organizat în orașul austriac Judenburg, și tot atunci, în 2012, este admisă la Universitatea de Muzică din Viena - Alina Holender a oferit publicului din sala Ateneului Român o versiune mai degrabă „cuminte” a partiturii haydniene. În ciuda muzicalității indubitabile moștenită de la ilustrul său părinte, domnul Ioan Holender, și a frumuseții sunetului, cursivitatea discursului a avut de suferit din cauza unor aproximații în logica plasării accentelor în topica frazei, și a văduvirii ei de orice nuanțe

expresiv-coloristice, ca și a expedierii și impreciziei unor pasaje tehnice. Cu atât mai evidente au fost aceste carențe, cu cât *Concertul* lui Haydn are un profil preponderent cameral, unde orice detaliu e...descoperit și, ca atare, devine vulnerabil. *Rondo-ul* final a compensat însă precaritatea expresivă a primelor două mișcări. Alina a cântat cu mai mult aplomb, a fost mai sigură pe sine și pe mobilitatea „dublelor” din pasajele tehnice - semn că reușise să-și stăpânească emotivitatea inițială. Cu intuiția și experiența acumulate în timp, Horia Andreescu a secundat-o cu promptitudine salutară, împreună cu Orchestra Filarmonicii, la fel de versată în acompaniamente.

Aplauzele insistente au încurajat-o pe tânăra interpretă să mai cânte *Sarabanda* din *Suita nr. 2 pentru violoncel solo* de J.S. Bach. În ciuda lentorii ritmice destul de greoaie, tipică sarabandei, aspect ce poate obstacula fluiditatea demersului sonor, frazarea a fost și de data aceasta văduvită de acea „punctuație” menită să-i asigure inteligibilitatea. Dar, cu certitudine, odată dominată emotivitatea - cel mai tiranic inamic al tuturor interpreților - și, odată fortificată încrederea în sine, Alina Holender are toate șansele să devină o „voce” rafinată în profesia ei.

Simfonicul Filarmonicii „George Enescu” s-a încheiat cu grandioasa, tragică, bulversanta *Simfonie a IV-a în fa minor*, a lui Ceaikovski.

Familiarizat cu asemenea construcții arhitectonice, aparținând unor Mahler, Bruckner, Șostakovici, Enescu, dirijorul Horia Andreescu s-a angajat cu temeritate în lupta compozitorului rus cu propriile-i abisuri, cu propriile-i strigăte de revoltă ivite dintr-un subconștient angoasat, obsedat de capcanele unui Destin (*fatum-ul*) pe care nu-l poate înțelege, controla și supune. În schimb, a înțeles să-l provoace și aici, ca în mai toate opus-urile sale, prin motivul inițial septic, repartizat la alături și perpetuat leit-motivic pe parcursul simfoniei. Tragică până la dezintegrarea ființei, *Simfonia în fa minor* este totuși un edificiu alăctuit din multiple structuri ritmico-armonico-timbrale, dezvăluind o anume labilitate psihică a compozitorului. De la tragismul exacerbat din prima parte, Ceaikovski trece într-o oază luminoasă, pastorală, cantabilă, pregătită de tema oboiului, preluată de alte instrumente de suflat sau de corzi, creând o ambianță camerală comparabilă cu un liman salvator, dar iluzoriu (partea a doua). Între acest mediu aparent pașnic, și amalgamul de stări din final, unde *tragicul* se încrucișează cu *liricul* propulsat din nou de motivul tematic al oboiului, ba chiar cu reminiscențe din muzicile sale de balet, pentru a reveni la implacabilul motiv al *fatum-ului*, Ceaikovski introduce un *Scherzo-pizzicato*, în care mimează optimismul nonșalant, ca și când și-ar clama indiferența față de planurile diabolice ale propriului Destin, așa cum reapar ele în finalul simfoniei... Or, toate aceste fracturi nu doar muzicale, ci și existențiale, din al căror nucleu se va fi inspirat, cu siguranță, Gustav Mahler în multe dintre simfonii - mai ales în cea de-a III-a și a V-a - au fost puse în acord de către Horia Andreescu, printr-o gestică simplă, dar cu privirea penetrând străfundurile conștiinței instrumentiștilor, astfel încât aceștia să înțeleagă și să înfăptuiască, de la sine, splendida armonie a contrariilor din opusul ceaikovskian.

Cu o asemenea „călăuză”, Orchestra Filarmonicii a fost din nou la înălțime, fiecare membru al ei comportându-se ca parte a actului compoizistic.

Despina PETECEL THEODORU

Seară Verdi/Beethoven cu Jin Wang și Viniciu Moroianu

A trecut aproape jumătate de an de când România își lua rămas bun de la ultimul său suveran, Regele Mihai I, trecut în lumea fără de dor la începutul lunii decembrie 2017. Descendent al regelui Unirii, Ferdinand I, Majestatea Sa Defunctă Mihai I a fost un model de conducător de vocație,

integru și patriot care a servit cu demnitate și onoare interesele poporului român atât în perioadele aflării sale pe tron cât și în cea a amarului exil de peste cinci decenii.

Într-un an plin de semnificații atât pentru țară cât și pentru instituție, Filarmonica bucureșteană a cinstit, prin concertul simfonic din 31 mai (prezentat și cu o zi mai devreme, pe 30 mai) memoria Regelui Mihai I, un monarh al răbdării și iertării dar și al culturii, în spiritul educației primite în

cadrul familiei sale. Încărcat de aceste profunde sensuri, concertul ce l-a avut la pupitrul dirijoral pe muzicianul de origine chineză Jin Wang a debutat cu uvertura operei *Forța Destinului* de Giuseppe Verdi, precedată de emoționantul moment al intonării Imnului Regal compus de Eduard Hubsch. Prezintă în programele simfonice de oriunde în lume, Uvertura la *Forța Destinului*, a căpătat în versiunea Orchestrei Filarmonicii George Enescu conduse de Jin Wang noi

semnificații, dincolo de dramatismul temelor, culoarea orchestrală și cantabilitatea tipic italiană ce i-au asigurat succesul de-a lungul timpului, frazările și accentele alese de Jin Wang înfățișându-ne o pagină muzicală care în contextul dat ne-a determinat măcar pentru câteva momente să ne îndreptăm gândul spre destinul cu nuanțe dramatice al Regelui Mihai I.

Următoarea lucrare inclusă în program a fost *Fantezia pentru pian, cor și orchestră* de Ludwig van Beethoven, în care alături de Orchestra Filarmonicii s-au aflat pianistul Viniciu Moroianu și Corul Filarmonicii pregătit de Iosif Ion Prunner. Această formulă interpretativă a realizat o variantă echilibrată

a partiturii beethoveniene, în care am regăsit virtuozitatea și expresivitatea tipice lui Viniciu Moroianu, care o dată în plus a transpus în manieră unică stările transmise de Fantezie, de la debutul eminamente pianistic până la profetica temă principală ce anunță faimoasa parte finală a *Simfoniei a IX-a*. Un al doilea personaj cu încărcătură al lucrării a fost corul, excelent pregătit și acum, care s-a transformat în purtătorul mesajului textului lui Kuffner ce îndeamnă oamenii să se bucure în pace sub semnul muzicii și al poeziei. Nu în ultimul rând, poate omul cel mai important pentru coeziunea acestei variante a fost dirijorul Jin Wang, care a condus cu autoritate și echilibru o formulă interpretativă vastă și a subliniat prin accente bine plasate articulațiile importante ale lucrării.

Opusul ultim al serii ne-a păstrat în universul beethovenian, de această dată Orchestra Filarmonicii și Jin Wang oferindu-ne viziunea lor interpretativă asupra *Simfoniei*

a III-a, Eroica. Dedicată inițial împăratului Napoleon, *Eroica* lui Beethoven a devenit ulterior una din primele expresii muzicale ale eroului romantic ce oscilează între luptă și speranță, partitura dovedindu-se un fin precursor al marilor lucrări romantice, lucru subliniat cu inteligență și inspirație și de Jin Wang în versiunea din 31 mai. De altfel, dirijorul a reliefat deopotrivă demnitatea, forța și voința ce răzbat din prima parte, aparenta resemnare din marșul funebru, vitalitatea recuperată din scherzo și finalul apoteotic al imaginii eroului învingător, fără a căuta în mod deosebit anumite momente de strălucire ci mai degrabă coerența celor patru mișcări ce pornesc de la un motiv generator și ajung la acumulări de

tensiune sonoră ale căror rezolvări sunt amânate până la limita disoluției. Chiar dacă, spre exemplu, tempo-ul marșului funebru a fost poate puțin prea lent, Jin Wang a ales acele soluții dirijorale ce au subliniat, de asemenea, dinamica amplă a părților simfoniei dar și expresia profundă a esteticii acesteia, în care frumosul ori sublimul aflate în cele mai înalte sfere sunt puse în slujba eroicului.

Având încă întipărit în memorie finalul apoteotic al *Simfoniei a III-a* ce mi-a amintit că noi românii îl putem considera, în mare măsură, un erou al istoriei noastre pe Regele Mihai I, am

plecat din sala de concert cu convingerea că muzica s-a dovedit încă o dată cel mai bun mesager al marilor idealuri umane dar și modalitatea cea mai profundă prin care a putut fi cinstită memoria ultimului suveran al României, reprezentant al unei dinastii fără de care statul român modern poate că nu ar fi existat așa cum îl știm astăzi.

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Viniciu Moroianu

Pe scena Ateneului

Concerte de excepție

În săptămâna 15-22 mai 2018 am avut marea bucurie de a asculta pentru a doua oară la Ateneul Român-sala mică Duo-ul Cameral „Darya Varlamova – vioara, Jonathan Zydek – pian. Cei doi oaspeți din Germania au cântat, deasemeni, în Aula Palatului Cantacuzino pe 16 mai un program exclusiv „George Enescu” cuprinzând *Suita „Impresii din copilărie”* și „Sonata a 3-a în caracter popular românesc”.

Darya Varlamova

Interpretarea celor două creații de vârf din opera enesciană a fost unică prin trăirea și redarea multiplelor amănunte, dorite și scrise de compozitor, pe care ni le-au oferit printr-o contopire de sunete, culori, diversitate timbrală, cu o naturalețe convingătoare și seducătoare, proprie marilor artiști.

I-am putut admira, deasemeni pe cei doi muzicieni într-un concert cameral la sala mică a Ateneului Român în 22 mai într-un program cuprinzând *Sonata nr. 10* de L. Van Beethoven și *Sonata nr. 2* de J. Brahms, la care s-a adăugat pentru un număr numeros public, foarte entuziasmat și *Sonata a 3-a „În caracter popular românesc”*.

La ambele concerte am remarcat că apropierea celor doi artiști de amănuntele fiecărui moment, componistic și interpretativ se face în cele mai mici detalii instrumentale, construind, astfel, întreaga paletă de culori ale sunetului (foarte diferite la cele două instrumente) și, armonizându-le astfel, încât ascultătorul să primească, foarte pregnant, interpretarea în toate detaliile ei.

Sonata a 10-a de Beethoven, o lucrare apropiată deja de romantism, ca și ultimele sonate pentru pian, a avut în cei doi tineri interpreți, Duo-ul ideal pentru încărcătura filozofică de

Jonathan Zydek

